

Svar på skriftligt spørgsmål om behovet av penninginsamlingstillstånd för utsläppskompensation

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 276/2019 rd undertecknat av riksdagsledamot Kai Mykkänen /saml m.fl.:

Hur tänker regeringen säkerställa att utsläppskompensation inte ska förutsätta penninginsamlingstillstånd och att företag ska kunna erbjuda konsumenter utsläppskompensation?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Syftet med den gällande lagen om penninginsamlingar (255/2006) är att möjliggöra penninginsamlingar för finansiering av allmännyttig verksamhet och förhindra oredlig verksamhet i samband med penninginsamlingar. Med penninginsamling avses verksamhet där pengar samlas in genom vädjan till allmänheten och utan motprestation. Enligt huvudregeln i lagen om penninginsamlingar kan pengar insamlas endast för allmännyttiga syften och enbart av allmännyttiga samfund eller stiftelser. Dessutom ska penninginsamlingar ordnas så att de inte sammanblandas med till exempel handel.

Lagen om penninginsamlingar tillämpas på verksamhet där pengar samlas in genom vädjan till allmänheten och utan motprestation. Lagen tillämpas med andra ord inte på verksamhet där ingen vädjar till allmänheten om penningdonationer. Lagen om penninginsamlingar tillämpas inte heller på handel med motprestation, där köparen får tillgång till en tjänst eller produkt. Definitionen av penninginsamling har lagstiftningsmässigt varit oförändrad sedan länge, och kravet på avsaknad av motprestationer har tillämpats på ett etablerat och enhetligt sätt.

Arbete för klimatet betraktas som allmännyttig verksamhet som avses i lagen om penninginsamlingar. Utsläppskompensation har redan i årtionden finansierats genom penninginsamlingar som ordnats av flera allmännyttiga aktörer, och syftet med lagen om penninginsamlingar är uttryckligen att möjliggöra sådan allmännyttig verksamhet. Utsläppskompensation kan dock ordnas på många olika sätt. All utsläppskompensation involverar inte penninginsamlingar av allmänheten. Utsläppskompensation kan också ordnas som handel med motprestationer så att företag överför kostnaderna för kompensationen till den sålda nyttighetens fasta pris. I dessa situationer är lagen om penninginsamlingar inte tillämplig. Bedömningen av om tjänster relaterade till utsläppskompensation involverar motprestationer med tanke på lagen om penninginsamlingar ska göras från fall till fall. Vid bedömningen av motprestationer är det bra att notera att hela verksamheten inte blir prestationsbelagd till följd av att en aktör genom finansiering som baserar sig på

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 276/2019 rd

vädjan till allmänheten senare köper tjänster för utsläppskompensation. I en sådan situation är penningdonationen och anskaffningen av tjänsten separata rättshandlingar.

Enligt inrikesministeriet förhindrar lagen om penninginsamlingar således inte företag att erbjuda konsumenter tjänster för utsläppskompensation, men företagen ska beakta lagstiftningen om penninginsamlingar när tjänsterna planeras. Företag kan också på andra sätt erbjuda utsläppskompensation utan hinder av lagen om penninginsamlingar. Företag och andra aktörer kan betala utsläppskompensationsavgifter till aktörer som bedriver sådan verksamhet. Till exempel kompensationen för flygutsläpp under Finlands EU-ordförandeskap finansieras ur budgeten och involverar inte vädjan om penningdonationer av allmänheten. Det är således inte fråga om penninginsamling. Företag kan dessutom delta i utsläppskompensation genom att donera pengar till allmännyttiga aktörer som utför arbete för klimatet och har penninginsamlingstillstånd eller bedriva annat samarbete med dem.

Lagen om penninginsamlingar har nyligen totalreviderats. Den nya lagen om penninginsamlingar (863/2019) träder i kraft 1.3.2020. Vid beredningen av den nya lagen om penninginsamlingar ansågs det vara mycket viktigt att fortfarande förutsätta allmännyttighet av dem som ordnar penninginsamlingar och av insamlingsobjekten. Allmännyttig verksamhet har stor samhällelig betydelse, och penninginsamlingar är en viktig finansieringskälla för denna typ av verksamhet. Målen för den nya lagen om penninginsamlingar motsvarar den gällande lagen, men den tredje sektorns och frivilligorganisationernas verksamhetsmöjligheter främjas ytterligare genom att bland annat göra tillståndsförfarandet för penninginsamlingar avsevärt smidigare och möjliggöra små insamlingar genom anmälan. Prestationsfrihet är också en central utgångspunkt för den nya lagen.

Företag kan erbjuda utsläppskompensation på annat sätt än genom penninginsamling även efter att den nya lagen om penninginsamlingar trätt i kraft. Den nya lagen förhindrar inte heller finansiering av utsläppskompensation genom penninginsamlingar. I och med den nya lagen underlättas även företagssamarbetet avsevärt då regleringen av den praktiska genomföraren slopas. Detta innebär att vilket företag som helst i allmänhet kan fungera som den praktiska genomföraren av penninginsamlingar för allmännyttiga samfund eller stiftelser med penninginsamlingstillstånd.

Det är möjligt att utreda de olika medelanskaffningsformer som den nya lagen om penninginsamlingar möjliggör när det gäller utsläppskompensation. Regeringen utreder eventuella lagändringsbehov ur detta perspektiv. Klassificering av finansiering av all verksamhet för utsläppskompensation som verksamhet utanför tillämpningsområdet för lagen om penninginsamlingar förutsätter en ändring av lagen. Likaså bör lagen ändras om det anses samhälleligt ändamålsenligt att även ge kommersiella aktörer rätt att samla in pengar för utsläppskompensation genom penninginsamlingar. Förändringen vore betydande, eftersom den i praktiken skulle förändra den finländska penninginsamlingslagstiftningens traditioner och tillämpningsområde, där allmännyttiga aktörer genom lag beviljats ensamrätt till penninginsamlingar. Den nya lagen om penninginsamlingar bereddes genom omfattande och engagerande samarbete med frivilligorganisationer. Eventuella förslag till lagändringar och deras konsekvenser bör bedömas grundligt i relation till målen för totalrevideringen av lagen om penninginsamlingar.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 276/2019 rd

Helsingfors 19.11.2019

Inrikesminister Maria Ohisalo